

СТАНОВИЩЕ

относно конкурса за „Доцент” по научна специалност Селекция и семепроизводство на културните растения, професионално направление 6.1 Растениевъдство, обявен в ДВ бр. 71 от 26.08.2014 год. с кандидат гл. ас. д-р Станислава Йорданова Грозева - Тилева, Институт по зеленчукови култури “Марица” - Пловдив

от проф. д-р Галина Тодорова Певичарова, определена съгласно Заповед № НП-07- 52 / 27.10. 2014 год. на Председателя на ССА - София за член на Научното жури

Професионална характеристика

В обявения конкурс за „Доцент” към ИЗК “Марица” - Пловдив гл. ас. д-р Станислава Йорданова Грозева - Тилева е единствен кандидат. Висшето си образование завършва през 2000 г. с придобиване на магистърска степен по специалност “Растителни биотехнологии” в Пловдивския университет “Паисий Хилендарски”. През периода 2001-2005 г. е редовен докторант в Института по зеленчукови култури “Марица”, Пловдив. След придобиване на ОНС “Доктор” е назначена за научен сътрудник II ст. в Отдел “Селекция, сортоподдържане и интродукция”. От 2008 г. до настоящия момент е главен асистент в същия институт.

Във връзка с кариерното си израстване гл. ас. д-р Станислава Йорданова Грозева - Тилева е преминала курсове за обучение по “Клетъчна и молекулярна биология” (1999 г.), “Основи на електронната микроскопия” (2003 г.), “Статистическа обработка” (2004 г.), “Уеб дизайн” (2007 г.) и др. Извършвала е краткосрочни посещения в Република Македония и Република Гърция за обмяна на опит и придобиване на нови знания в различни направления на научноизследователска й работа. Владее руски и английски език. Има много добра компютърна грамотност. Членува в НТС и СУБ, Пловдив.

Описание на научната продукция

През научната си кариера д-р Грозева е публикувала 44 научни труда. От тях 4 са във връзка с дисертацията и 12 при избор на академичната длъжност “Главен асистент”. Заедно с приложения към документите автореферат за придобиване на ОНС “Доктор”, те не подлежат на рецензиране. В конкурса за „Доцент” са представени 26 научни публикации. От тях шест са в международни списания с общ импакт фактор 10.018, три в реферирани чуждестранни списания без импакт фактор, осем в български списания, седем в сборници от конференции в чужбина и две в сборници от национални конференции с международно участие.

Всички публикации са по номенклатурната специалност. Личното участие на д-р Грозева се илюстрира с факта, че в 12 броя е първи автор, в 8 е втори, а в останалите 6 е трети и следващ автор.

Разработките са оригинални и са на високо научно ниво. Част от експерименталните данни са публикувани в реномирани списания - *Biosensors and Bioelectronics*, *Acta Physiologiae Plantarum*, *Biotechnology & Biotechnological Equipment*, *Plant Growth Regulation*, *Genetics and Breeding* и др.

Представената научна продукция превишава наукометричните изисквания за заемане на академичната длъжност “Доцент” съгласно Правилника за прилагане на ЗЗАСРБ в Селаскостопанска академия.

Научноизследователска дейност

Научноизследователската дейност на д-р Грозева е ориентирана към приложение на биотехнологичните методи в селекцията на зеленчуковите култури. Разработва и оптимизира методики за калусогенеза, органогенеза, регенерация и микроразмножение на различни генотипове домати, пипер, зеле, краставици и пълпи; за андрогенеза при пипер, зеле и краставици. Важен акцент е поставен върху индуциране на генетично разнообразие при домати чрез соматично клониране, отдалечена видова хибридизация и *in vitro* мутагенеза. Безспорни са постиженията при създаването на генетичен материал с повишено съдържание на ликопен при домати.

Приемам напълно представените научни приноси. От тях особено внимание заслужават приносите с оригинален характер, свързани с успешното включване на биосензорният метод BERA за идентифициране на *Cucumber mosaic virus*; доказване наличието на BBM и LEC1 гените при пипер; използване на течна хранителна среда в условия на еър-лифтен биореактор за мултиплицирано микроразмножение при български сортове пипер.

Значими са и научно-приложните приноси, които са отражение на голям обем експериментална работа. Разработената ефективна методика за индуциране на ембриогенеза в антерна култура от български генотипове пипер, както и оптимизиране на условията за индуциране на калусогенеза и регенерация при същата зеленчукова култура са в резултат на проучвания на високо професионално ниво. След регенерация в калусна тъкан и след третиране с γ -лъчи ^{60}Co са идентифицирани растения домати и главесто зеле с променени характеристики с доказано трайно наследяване на признаците в техните семенни поколения. Изследванията при напреднали потомства домати, получени в резултат на междувидова хибридизация, към високотемпературен стрес и засушаване са в унисон със съвременните тенденции за намиране и създаване на нови геноизточници, подходящи за отглеждане в променящите се климатични условия.

Паралелно с изследванията си в областта на биотехнологиите, д-р Грозева успешно се реализира и в областта на селекцията на домати. Съавтор е на три сорта, два от които са предназначени за свежа консумация и един е за преработка. Високо оценявам факта, че водещ елемент в процеса на селекция е качеството на плодовете. Полученият генетичен материал се отличава с повишено съдържание на антиоксиданти и други биологично активни вещества, както и с добър сензорен профил.

Със своите специфични проучвания д-р Грозева реално подпомага практическата селекция при зеленчуковите култури и обогатява познанията в тази област. Умението ѝ да работи в екип ѝ позволява да прилага интердисциплинарен подход при изследователската си дейност.

Цитирания

Много добър атестат за високата научна стойност на резултатите от проучванията на д-р Грозева е впечатляващият брой положителни цитирания. Представени са 57 цитата, преобладаващата част от които (75 %) са в международни издания. От тях 16 са в престижни списания като *Trends in Biotechnology*, *Molecular BioSystems*, *Acta Physiologiae Plantarum*, *Plant Cell Tissue and Organ Culture* и др. със сумарен импакт фактор 27.687.

Цитирани са 18 научни труда, един от които 17 пъти, един 11 пъти, един 6 пъти, един 5 пъти, един 3 пъти, два по 2 пъти и останалите единадесет по един път.

Участие в научни проекти

След заемането на академичната длъжност "Главен асистент" д-р Грозева е участвала в 10 научноизследователски проекта към Селскостопанска академия, два към МОН по двустранно сътрудничество с Република Гърция и Република Македония, три към Фонд "Научни изследвания", един към 7 РП на ЕС и един към Международната агенция за атомна енергия (МААЕ).

Други активности

Д-р Грозева успешно съчетава изследователската си дейност с обучение на студенти от Пловдивския университет и от Аграрния университет. Провела е практическо обучение на 18 студенти в областта на Растителните тъканни култури към 2 проекта по „Структурни фондове и международни образователни програми“ и по проект "Стажантски практики" към МОН с включени 30 часа лекции и 250 часа упражнения.

Забележки и препоръки

По отношение на представената научна продукция нямам съществени забележки. Изключително съм удовлетворена от прецизно подредената документация.

Препоръката ми е да продължат и да се задълбочат онези изследвания в областта на биотехнологиите, които гравитират към биологичната стойност и сензорните характеристики на плодовете, както и да се разшири вида на проучваните зеленчукови култури.

Заклучение

Въз основа на направения анализ на научноизследователските, приложните и образователните активи считам, че гл.ас. д-р Станислава Йорданова Грозева - Тилева напълно отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилниците за неговото приложение. В конкурса за "Доцент" се представя с достатъчна и на високо научно ниво продукция със съществени приноси в областта на биотехнологиите на зеленчуковите култури.

Личните ми впечатления от д-р Грозева са отлични. Още като редовен докторант изпъкваше нейното трудолюбие, любознателност, сериозно отношение към научните изследвания и изключителна коректност към колегите. На този етап от кариерното си развитие тя е изграден учен с признат авторитет у нас и в чужбина.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната ѝ дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури и на Научния съвет на ИЗК "Марица", Пловдив да гласуват положително и да изберат гл. ас. д-р Станислава Йорданова Грозева - Тилева за „Доцент“ по научна специалност Селекция и семепроизводство на културните растения, професионално направление 6.1 Растениевъдство.

19.11.2014
гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО:.....
(проф. д-р Галина Певичарова)

